

LHV Noortepank
esitleb:

Kuidas mitte olla vaene?

raha kasvatamise
kursus

Mis on investeerimine?

Investeerimine on pikaajaline raha kogumine, mille põhieesmärgiks on teenida paigutatud raha arvel täiendavat **tulu**. Investeerida võib nii erinevatesse varaklassidesse, näiteks väärtpaberitesse (aktsiad, investeerimisfondide osakud, võlakirjad jne) kui ka muusse varasse – kinnisvarasse, toorainetesse, väärismetallidesse, kunsti või hoopis oma ettevõtte arendamisse ja haridusse.

Vastupidiselt levinud arvamusele **ei pea sul investeerimiseks olema palju raha ja aega**. Alustada saad kasvõi eurost päevas ja kasutada selle jaoks panga abi.

Pea aga kindlasti meeles, et kui investeerid isegi väikese summa, **käib sellega alati kaasas risk**.

Ilmselt oled juba väikestviisi
investor, sest kasvatad
ju enda teadmisi ja
sõpruskonda.

Aga miks ikkagi ka raha
kasvatamine teema on ja
kuidas sellega alustada?

Põhjuseid investeerimisega alustamiseks on mitmeid:

raha **väärtuse hoidmine** ajas

säästude kasvatamine

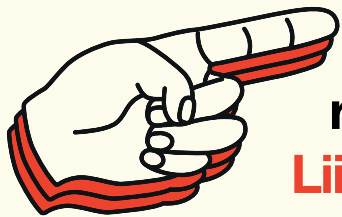
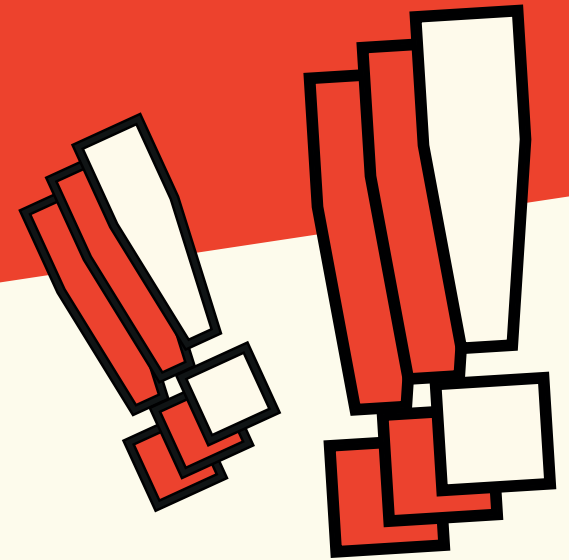
mõne **unistuse täitmine**,
suurema summa kogumine

rahalise sõltumatuse
kasvatamine

Samm nr **1** tee kohe algust

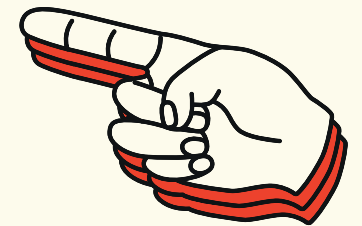

Investeerimist tasub alustada võimalikult vara. Aeg on investeerimise juures tähtsaim tegur, sest põhiosa investeerimiskasumist tuleb just selle reinvesteeringisest pika aja jooksul. Seda nimetatakse liitintressi mõjuks.

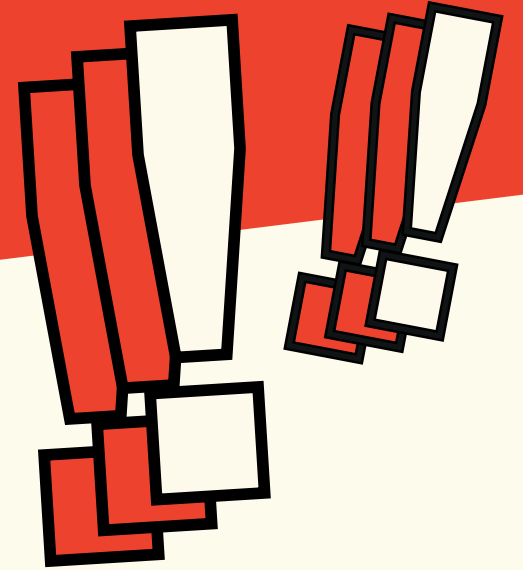
Liitintress tähendab seda, et juba teenitud tulu hakkab omakorda tulu teenima.

Investeeringu eelduseks on järjepidev säästmisharjumus. Kui alustad investeerimist näiteks 25-aastaselt, tuleb sul igal kuul investeerida ainult 45 eurot 10%-lise keskmise aastatootluse juures selleks, et koguda 65. eluaastaks 250 000 eurot.

Kui alustad aga 10 aastat hiljem, pead sama lõpptulemuse saavutamiseks investeerima igal kuul juba 120 eurot ehk üle 2,5 korra rohkem.

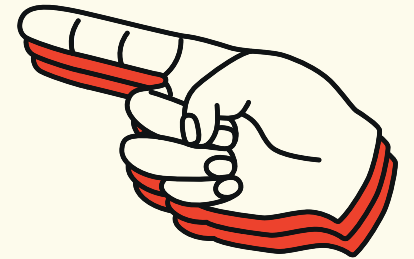
Samm nr **2** alusta väikeste summadega

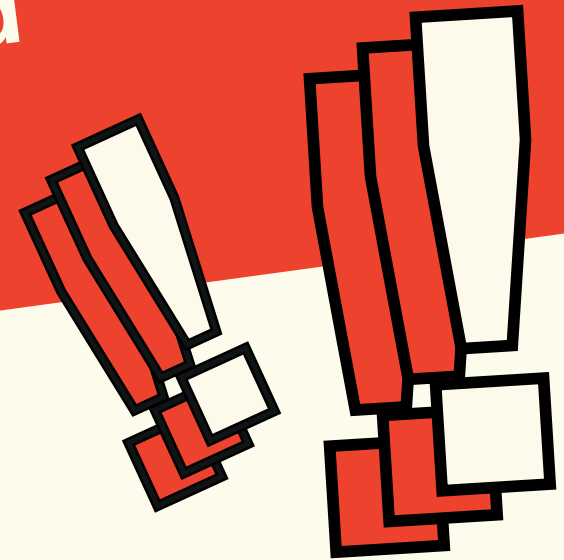
Tihti peale arvatakse, et investeerimiseks on vaja suuri summasid ja seetõttu võetakse pikalt hoogu, et koguda enda meelest piisav summa. See ei ole tõsi!

Näiteks **LHV Kasvukonto abil** saad investeerida alates ühest eurost.

Alguses on parem riskimist harjutada väikeste summadega, sest paratamatult võib tulla ette vigu ning väikesed vead on paremad kui suured vead. Lisaks kasvavad pisikesed summad pika ja pideva investeerimise tulemusel suureks.

Samm nr paiguta oma eurod laiapõhjalistesse fondidesse

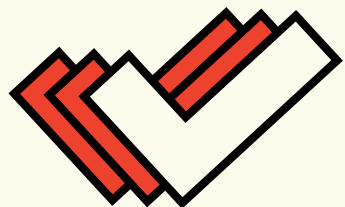
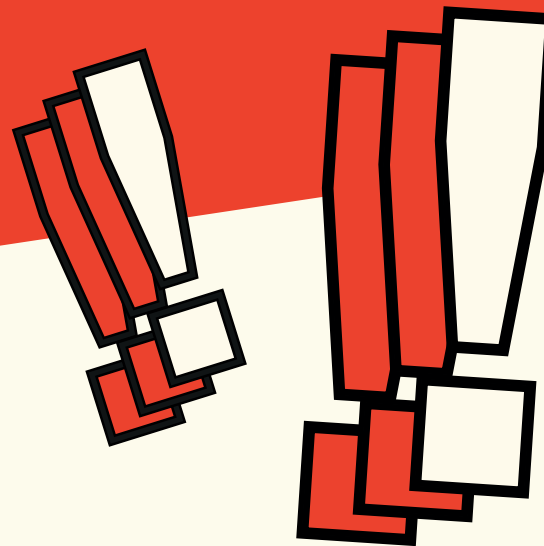

Üksikaktsiate valimine, millesse investeerida, võib tunduda korralik raketiteadus. **Lihtsam on alustada fondidest, mis investeerivad paljudesse aktsiatesse korraga.** Hea näide on S&P 500 indeksifond („USA 500 suurimat ettevõtet“ fond LHV Kasvukontol), mis investeerib 500 suurimasse USA börsiettevõttesse. See fond võimaldab ühe ettevõtte asemel investeerida kõigisse 500 ettevõttesse korraga.

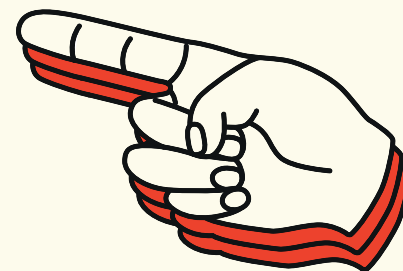
Lihtsam on uskuda maailma suurimate ettevõtete koguväärtuse suurenemist tulevikus kui teada seda, milline neist ettevõtetest kui palju täpselt kasvab. Peale aktsiafondide on olemas ka selliseid fonde, mis investeerivad **kinnisvarasse** (nt „Kinnisvara“ fond LHV Kasvukontol) ja **laenudesse** (nt võlakirjafondid LHV Kasvukontol).

Samm nr 4 koosta graafik investeeringute tegemiseks

Sobivaima hetke leidmine investeeringu tegemiseks on kurikuulsalt keeruline. Seepärast **on tark idee investeerida kindla graafiku alusel**, tehes näiteks 50-eurone investeering korra kuus. Kui sul on võimalik, **muuda investeering automaatseks**. Näiteks suuna see summa püsikorraldusega oma LHV Kasvukontole. Nii on vähem kiusatust investeerimiseks kõrvale pandud raha millegi muu peale kulutada.

Pidev investeerimine võimaldab sul osta väärtpabereid perioodi **keskmise hinnaga**, mistõttu ei riski sa suurema summa investeerimisega ebanormaalselt kõrge hinna eest.

Samm nr kasvata oma teadmisi

Hari ennast investeerimisteenadel, et hakkaksid seda maailma aina paremini mõistma. Nii on kindlam võtta tulevikus ette suuremaid investeeringuid ja teha täpsemaid valikuid.

Teadmisi raha kasvatamisest saad täiendada:

loe teemakohaseid raamatuid, näiteks Jaak Roosaare „Rikkaks saamise õpikut“

kuula videoloenguid või käi seminaridel, näiteks LHV Investeerimiskoolis

hoia silma peal uudistel ning maailmas toimuval

ülesanne

Otsi YouTube'ist vaatamiseks välja kolm investeerimisteenalist videot, mis tunduvad sulle huvitavad.

Pea siis meeles, et **rahabossiks** saad kui:

1

Alustad investeerimisega
võimalikult vara

2

Harjutad raha kasvatamises
kätt **väikeste summadega**

3

Paigutad algaja investorina oma
eurod **laiapõhjalistesse fondidesse**

4

Investeeriid **kindla**
graafiku alusel

5

Täiendad pidevalt oma
investeermisalaseid teadmisi

Aja rahaasju targalt
ja **#äraolevaene**

lhv.ee/noor